

COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

Advies nE 10 / 92 van 20 augustus 1992

O.ref. : A/012/92

BETREFT : Advies betreffende het wetsontwerp tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, zoals dit door de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd overgemaakt aan de Senaat.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op artikel 92, 4de lid van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid,

Brengt op 20 augustus 1992, uit eigen beweging, het volgend advies uit :

I. INLEIDING.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is de mening toegedaan dat de goedkeuring van het wetsontwerp, zoals door de Kamer van Volksvertegenwoordigers overgezonden (Parl. St. Senaat, B.Z. 1991-92, nr. 445-1), een dringende aangelegenheid is in het verzekeren van een algemene bescherming van de essentiële vrijheden van het individu in de zgn. "informaticamaatschappij" en de nakoming van onze internationale verbintenissen.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer stelt vast dat een aantal voorstellen, geformuleerd in haar advies van 12 mei 1992 (Verslag namens de Commissie voor de Justitie, Parl. St. Kamer, B.Z. 1991-92, nr. 413/12, p. 79-97) door de Kamer van Volksvertegenwoordigers gunstig werden onthaald en aanleiding hebben gegeven tot aanpassingen van het ontwerp.

De Commissie stelt dat het ontwerp in zijn huidige vorm de grondbeginselen bevat voor een degelijke bescherming van gegevens van persoonlijke aard. Zij staat dan ook achter het ontwerp.

Rekening houdend echter met een aantal niet weerhouden suggesties, geformuleerd in haar eerste advies van 12 mei 1992, het antwoord op het advies van de Commissie, verleend door de Commissie voor de Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (Verslag namens de Commissie voor de Justitie, Parl. St. Kamer, B.Z. 1991-92, nr. 413/12, p. 98-105) en in het licht van de talrijke amenderingen door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op het oorspronkelijke ontwerp, stelt de Commissie het bijzonder op prijs:

- 1E. enkele algemene opmerkingen te maken, die zonder terug te komen op het ontwerp, toch toelaten de inzet van de keuzen waarvoor de regering opteerde te preciseren of bepaalde aanbevelingen te doen met betrekking tot de interpretatie of de inwerkingstelling van het ontwerp.
- 2E. een aantal amendementen (met verantwoording en bijkomende verantwoording bij de opmerkingen van de Kamer) voor te stellen, daarbij rekening houdend met en verwijzend naar het huidig overgemaakte ontwerp;

II. ALGEMENE BEDENKINGEN.

a) Het begrip "verwerking"

De Commissie wenst nogmaals te benadrukken dat dit begrip tenminste alle toepassingen omvat die binnen een betrokken overheid of onderneming eenzelfde generiek doel beogen. Het begrip staat centraal in de economie van het ontwerp. Elke verwerking en wijziging ervan moeten bij de Commissie worden aangemeld. De ondernemingen of de overheid dreigen zich vele vragen te stellen omtrent de inhoud van dergelijk begrip. Elke informaticus weet dat een generieke functie zoals bv. het personeelsbeheer een ruimere waaier van toepassingen omvat en dat de moderne programmatie en de verbindingsmogelijkheden tussen programma's dagelijks tot nieuwe, voorheen niet vermoede, toepassingen leiden. Het begrip moet dus een open en evolutieve lektuur t.o.v. de ontwikkelingen in de technologie mogelijk maken. Kortom, wanneer het begrip "verwerking" niet waargenomen kan worden en moeilijk gelokaliseerd kan worden, bestaat het gevaar dat men, door de verwerking te onderwerpen aan administratieve verplichtingen, aan de houder van het bestand een aanzienlijke last oplegt. De Commissie oordeelt dus dat "verwerking" wordt beschouwd als een geheel van verrichtingen uitgevoerd tot verwezenlijking van éénzelfde specifiek doel en dat er slechts opnieuw aangifte moet worden gedaan wanneer de verwerking van de gegevens geschiedt met een ander doel dan welke bij de eerste aangifte beoogd was.

b) Onderscheid "openbare sector" - "privé-sector"

In haar advies aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft de Commissie voorgesteld, in navolging van de wetgeving van onze buurlanden, een onderscheid te maken tussen deze beide sectoren (zie amendement artikel 1., § 8, Verslag namens de Commissie voor de Justitie, p. 84).

De voorgestelde definities beogen elke ongelijke behandeling te voorkomen die door de toepassing van het huidige wetsontwerp zou kunnen ontstaan tussen bepaalde instellingen uit de openbare en de privé-sector.

Zo moet een privaatrechtelijke instelling die meewerkt aan de uitvoering van wettelijke opdrachten en die, in voorkomend geval, dezelfde functies vervult als een publiekrechtelijke instelling, onderworpen worden aan gelijkaardige regels als deze laatste en moet zij dus in de zin van de huidige wet tot de overheidssector behoren.

Dit onderscheid zou dan hernomen moeten worden in artikel 5 (zie amendement op oud artikel 6, id. p. 86). Artikel 5 bevat een van de basisbeginselen van de beoogde bescherming, namelijk het finaliteitsbeginsel. Zoals werd aangegeven in de memorie van toelichting, vormt het niet naleven van dit principe één van de grootste risico's op dit vlak. Men kan dus slechts de nadruk leggen op het fundamentele belang van dit artikel.

De versterking van de legaliteitswaarborg verdient voor iedere verzameling of verwerking een bijzondere aandacht. Hiertoe wordt voorgesteld dat de verwerking in de openbare sector slechts zou kunnen plaatsvinden voor de uitvoering van taken bepaald door of krachtens een beslissing van de wetgever, ongeacht diens bevoegdheidsniveau, wat een duidelijke controle inhoudt.

Ook voor de privé-sector geldt dat, buiten de gevallen van toestemming van de betrokkene of van wettelijke verplichting, het doel van de relatie tussen de betrokkene en de houder van het bestand de mate bepaalt waarin een verwerking toegestaan kan worden. Volgens het beginsel van het verdrag van de Raad van Europa kan de verwerking slechts worden uitgevoerd voor zover ze strikt noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden van deze relatie. Wanneer er geen relatie bestaat tussen de houder van het bestand en de betrokken persoon (bijvoorbeeld bij commerciële inlichtingenbureaus, postorderverkoop, mailingbedrijven, ...), dienen de Commissie en de rechtscolleges na te gaan welke de respectieve belangen zijn, enerzijds van de houder van het bestand bij de verwerking van de gegevens, anderzijds van de betrokken persoon. Het feit dat zowel de verzameling als de verwerking van gegevens dienen te gebeuren voor duidelijk omschreven en wettige doeleinden, betekent evenwel niet dat gegevens slechts mogen worden gebruikt voor de doeleinden die vastgesteld zijn op het ogenblik van de verzameling, op voorwaarde dat de nieuwe doeleinden voldoen aan de voorwaarden van artikel 5. Desgevallend zullen de nieuwe doeleinden moeten worden aangegeven bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De oplossing van deze problematiek zijnde de mogelijkheid van een uitzonderingsregeling (artikel 44) plaatsen, verschuift het probleem alleen naar een later stadium.

III. VOORGESTELDE AMENDEMENTEN.

ARTIKEL 1

I. - In artikel 1 een § 4 bis toevoegen, waarvan de tekst als volgt luidt :

"Onder "mededeling" verstaat men de verspreiding of de bekendmaking, de overdracht of de terbeschikkingstelling van een natuurlijke of rechtspersoon van gegevens van persoonlijke aard; de mededeling omvat niet de verspreiding, of de terbeschikkingstelling van gegevens van persoonlijke aard aan andere personen binnen de instelling of de onderneming waarin de houder van het bestand werkzaam is, wanneer deze personen kennis nemen van de gegevens in de uitvoering van hun taken."

Verantwoording

Het begrip "mededeling" dat herhaaldelijk in het ontwerp voorkomt, moet worden gedefinieerd. Het laat toe, naar het voorbeeld van de wetgeving in onze buurlanden, een onderscheid in te voeren tussen het interne gebruik in een onderneming of een bestuur en het gebruik dat een overdracht naar buiten inhoudt. De reglementering van de mededeling moet het voorwerp zijn van een bijzondere aandacht. Zo wil het finaliteitsbeginsel dat bij een mededeling, deze niet alleen beantwoordt aan de doeleinden die door de "mededelende" houder van het bestand wettig worden nagestreefd, maar ook dat de bestemming waaraan de mededeling wordt gedaan eveneens wettige doelstellingen nastreeft.

Bijkomende verantwoording

De redenen voor de verwerping door de Commissie van Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers kunnen als volgt worden samengevat : verbindingen binnen een onderneming of een bestuur kan even gevaarlijk zijn als externe mededelingen; het onderscheid tussen intern en extern gebruik (mededeling) is zowel in de privé-sector als in de openbare sector erg onduidelijk.

Wat de bezwaren van de Kamer betreft, meent de Commissie het volgende te kunnen antwoorden :

1. Overeenkomstig hetgeen de vorige Raadgevende Commissie reeds opmerkte en zoals de Kamer herhaalt en onderstreept, neemt het gevaar op het vlak van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van het individu toe wanneer er, binnen eenzelfde instelling of bestuur, een overdracht van gegevens bestaat tussen diensten die taken uitvoeren waarvan de doeleinden verschillen : bijvoorbeeld de dienst "kredietverlening" en "klantenwerving" binnen een bank.

2. Volgens het advies van de Commissie, weergegeven in het voorgestelde amendement, is een dergelijke koppeling tussen diensten met verschillende doeleinden een "mededeling". Inderdaad, het lijkt er volgens haar op dat de houder van het bestand, die het geheel van toepassingen met betrekking tot eenzelfde doeleinde bepaalt en ervoor verantwoordelijk is, niet handelt ten overstaan van toepassingen die niet uit hetzelfde doeleinde voortvloeien, vooral daar de ondernemingen en de besturen met hetzelfde probleem zullen worden geconfronteerd wanneer ze de reikwijdte van de prerogatieven van elke "houder van het bestand" moeten definiëren.
 Met andere woorden, het amendement van de Commissie sluit precies aan bij de bezorgdheid van de Kamer om de gevaren te voorkomen die voortvloeien uit de overdracht van gegevens voor andere doeleinden dan datgene waarvoor ze werden verzameld.

3. Vervolgens, indien de grenzen tussen intern gebruik en mededeling niet vanzelfsprekend zijn, ondermeer binnen een Staat of een holding, spreekt het vanzelf dat deze moeilijkheid geen voldoende argument is om deze instellingen niet te verplichten hun informatiestromen beter te definiëren en daarbij een onderscheid te maken tussen de stromen die betrekking hebben op eenzelfde doeleinde van verwerking en deze die betrekking hebben op verschillende doeleinden.

4. Tot slot wordt het begrip "mededeling" gebruikt in het ontwerp dat door de Kamer werd doorgezonden, meer in het bijzonder artikel 12 § 3, artikel 14 § 1, artikel 16 § 1, 5E en 17 § 3, 8E. Dit begrip dient bijgevolg te worden gedefinieerd.

Het belang van de toevoeging van het begrip mededeling is precies dat het toelaat om overeenkomstig het finaliteitsbeginsel voorzien in artikel 5 controle uit te oefenen op de mededeling (zie in dit verband het amendement van de Commissie met betrekking tot een nieuw artikel 5 bis).

II. - De volgende zin aan het 1ste lid van § 6 toevoegen :

"Hij staat in voor de verrichtingen die erop worden toegepast en voor de beslissingen inzake de derden die toegang tot de gegevens krijgen."

Verantwoording

De Commissie meent dat de "houder van het bestand" duidelijk een aantal verantwoordelijkheden moet dragen. Juist omdat de verschillende beslissingen i.v.m. gegevensverwerking vaak door verschillende personen worden genomen (zie Antwoord op het advies van Commissie, Parl. St. Kamer, B.Z. 1991-92, nr. 413/12, p. 100), is het nuttig dat naar de voorschriften van de wet toe één enkele persoon de uiteindelijke verantwoordelijkheid draagt. In de betrekkingen naar het datasubject, derden, de Commissie of andere overheden brengt dit een grotere klaarheid mee.

ARTIKEL 2

Een tweede lid toevoegen, met de volgende tekst :

"De verwerking dient de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden te eerbiedigen."

Verantwoording

Naast de noodzakelijke bescherming van de persoonlijke levenssfeer, d.i. van eenieders privacy, dient het wetsontwerp dat ter discussie ligt op een veel ruimere wijze de handhaving van onze fundamentele vrijheden te waarborgen en de eerbiediging van de rechten van de mens te verzekeren.

Met het oog hierop wordt voorgesteld om uit te gaan van artikel 1 van de Franse wet van 6 januari 1978 met betrekking tot de informatica, de bestanden en de vrijheden. Deze wet stelt dat de informatica in dienst moet staan van elke burger en dat de uitwerking ervan moet gebeuren in het kader van de internationale samenwerking. De informatica mag noch aan de menselijke identiteit, noch aan de rechten van de mens, noch aan het privé-leven, noch aan de individuele of publieke vrijheden afbreuk doen.

Bijkomende verantwoording

De Commissie is de mening toegedaan dat de voorrang van grondwettelijke en internationale normen waarnaar de Kamer verwijst (Antwoord op het advies van de Commissie p. 101) deze toevoeging niet overbodig maakt. De Commissie wil net aan de rechten en de plichten voorzien in de Grondwet en het Verdrag de bijzondere waarborgen bieden voorzien in de wet die momenteel ter discussie voorligt en ze te laten beschermen door de toezichthoudende instantie die door de betreffende wet werd opgericht.

Met andere woorden, om slechts één voorbeeld aan te halen, het recht op toegang dat wordt voorzien in het wetsontwerp moet zowel voor redenen in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer als voor de vrijheid van onderwijs, van stemming etc. kunnen worden ingeroepen.

ARTIKEL 3

In § 2 de punten 2E en 3E schrappen.

Verantwoording

De Commissie meent dat de afwijking van het geheel van de wet niet verantwoord is voor de verwerking van zogenaamd "openbare" gegevens.

De Commissie merkt op dat de omvang en de uitbreiding van het begrip "persoonsgegevens die ingevolge een wets- of reglements-bepaling onder een voorschrift van openbaarmaking vallen of waaraan de betrokkene de openbaarmaking verricht of doet verrichten" bijzonder vaag zijn en dat de onttrekking van hun verwerkingen aan het geheel van de wet een enorm risico inhoudt voor de bescherming van het individu. Zij voegt eraan toe dat wanneer de wet in een tijd van niet-informatisering de bekendmaking van een gegeven heeft kunnen opleggen, zoals het faillissement, de oneindige gebruiksmogelijkheden van dergelijke gegevens, die door de nieuwe computer- en communicatietechnologieën mogelijk worden gemaakt, verantwoord dat essentiële principes zoals het door de wet gehuldigde finaliteitsbeginsel ook toegepast worden op de verwerking van deze gegevens. Trouwens, wanneer een individu een zekere bekendmaking wil geven aan bepaalde gegevens omtrent zijn persoon (bijvoorbeeld een lijst van zijn publicaties, zijn schoolprestaties, zelfs telefoonnummer), dan heeft hij niet de bedoeling af te zien van een zekere mate van controle op het gebruik van deze gegevens door derden.

Bijkomende verantwoording

De toevoeging die werd voorgesteld door de Kamer in verband met 3E : "voor zover de verwerking de finaliteit van deze openbaarmaking eerbiedigt" getuigt van het belang om de betrokken verwerkingen te onderwerpen aan het basisbeginsel van de wet, namelijk het finaliteitsbeginsel.

De Commissie is van oordeel dat het mogelijk is tegemoet te komen aan het eigenlijke argument van diegenene die uitzonderingen op de wet willen invoeren (met name het argument van de kostprijs van de toepassing van de wet via andere middelen). Zonder ze te onttrekken aan de wet, spreekt het vanzelf dat de verwerkingen bedoeld in artikel 3 § 2 de vrijstellingen kunnen genieten die reeds in de wet werden opgenomen met betrekking tot de verplichting om de betrokkene in te lichten bij de eerste registratie, de formaliteiten bij de totstandbrenging van de verwerking etc.

ARTIKEL 4

Een punt 3E bis toevoegen aan § 1, dat als volgt luidt :

"...en de mate waarin deze gegevens relevant zijn om het doel te bereiken."

Verantwoording

Artikel 4, eerste lid geeft een opsomming van de elementen die moeten worden medegedeeld aan de personen bij wie de gegevens worden ingezameld. Het aanknopingspunt daarbij is het "eerlijkheidsbeginsel" dat is opgenomen in artikel 5 van het Europees Verdrag houdende de bescherming van personen ten aanzien van de automatische verwerking van gegevens van persoonlijke aard. In zijn advies merkt de Raad van State terecht op dat dit impliceert dat men aan de betrokkene moet meedelen of hij al dan niet verplicht is de op de vragen te antwoorden (Parl. St., Kamer, 1990-91, nr.1610/1, p.53).

Bijkomende verantwoording

De Kamer heeft het amendement van de Commissie verworpen, aangezien de betrokkene op een dwaalspoor zou kunnen worden gebracht, in die gevallen waarin de toekenning van bepaalde rechten afhankelijk is van een antwoord dat zelf niet bindend is (Antwoord op het advies van de Commissie, p. 103).

De Commissie wijst erop dat dit bezwaar het amendement dat ze indiende niet overbodig maakt. Inderdaad, bestaat er in de gevallen waarnaar de Kamer verwijst (bijv. wanneer een persoon uit "vrije wil" inlichtingen verschaft aan de RVA om een werkloosheidsuitkering te ontvangen) een verband tussen het bindend karakter en het recht dat de burger kan doen gelden. Met andere woorden, om dit recht te doen gelden (in ons voorbeeld om betaling van de uitkering te bekomen), is het individu verplicht bepaalde inlichtingen te verschaffen. In deze veronderstelling zou hij moeten worden ingelicht of hij al dan niet verplicht is te antwoorden.

Anderzijds stelt de Commissie vast dat de wetgevers in onze buurlanden een gelijkaardige tekst goedkeurden als deze die door de Commissie werd voorgesteld.

ARTIKEL 5

Een tweede lid toevoegen, waarvan de tekst als volgt luidt :

"De gegevens moeten worden verwijderd zodra hun behoud in het bestand niet langer verantwoord is."

Verantwoording

Het finaliteitsbeginsel zoals het in de wettekst is opgenomen, impliceert dat de termijn van de bewaring van de gegevens de vereisten met betrekking tot het doel van de verwerking niet overschrijdt. Voor de gegevens die louter betrekking hebben op een gerechtelijk verleden, wordt dit algemeen gevolg van het finaliteitsbeginsel verwoord in artikel 9, §7 van het oorspronkelijke wetsontwerp.

Bijkomende verantwoording

De Kamer heeft het amendement van de Commissie niet aangenomen; ze heeft een bepaling in dezelfde zin, opgenomen in art. 9, § 7 van het oorspronkelijke ontwerp, m.b.t. de gerechtelijke gegevens geschrapt.

De Commissie meent dat het ten zeerste aangeraden is in het ontwerp een algemeen beginsel te voorzien met betrekking tot het verwijderen van gegevens (het spreekt vanzelf dat, indien dit beginsel wordt ingeschreven in artikel 5, het van toepassing zal zijn op de gerechtelijke gegevens, vermeld in artikel 8 van het wetsontwerp zoals dit werd aangenomen door de Kamer, het vroegere artikel 9, § 7).

Dit algemeen beginsel is internationaal erkend (zie bijvoorbeeld, art. 5 van het Verdrag van de Raad van Europa).

De vrees van de Kamer wat de gerechtelijke archieven betreft (zie de verklaring van Mevr. Merckx - Van Goey, verslaggever, in de openbare zitting van de Kamer op 8 juli 1992) lijkt ongegrond. In die mate dat de gerechtelijke archieven noodzakelijk zijn, is het bewaren van de gegevens verenigbaar met het finaliteitsbeginsel.

ARTIKEL 5 BIS

Een artikel 5 bis toevoegen, met de volgende tekst :

"De mededeling van gegevens van persoonlijke aard in de openbare sector is toegelaten voor zover zij nodig is voor de uitvoering, overeenkomstig de wet, van taken die tegelijk behoren tot de bevoegdheid van het orgaan dat de gegevens doorgeeft en tot die van het orgaan dat de gegevens ontvangt.

De mededeling van gegevens van persoonlijke aard door een orgaan van de openbare sector aan een orgaan van de privé-sector is toegelaten voor zover zij vereist is voor de uitvoering, overeenkomstig de wet, van de taken die behoren tot de bevoegdheid van het orgaan dat de gegevens doorgeeft en het orgaan dat de gegevens ontvangt en wanneer dit laatste een wettig belang inroept om de gegevens te kennen en dit belang zwaarder weegt dan de belangen van de betrokken persoon.

De mededeling van gegevens van persoonlijke aard is toegestaan voor zover zij vereist is in het kader van de doelstellingen van de contractuele relatie of de vertrouwensrelatie met de betrokken persoon of voor zover die mededeling noodzakelijk is voor de vrijwaring van de wettige belangen van het orgaan dat de gegevens doorgeeft of ze ontvangt, van een derde of van de gemeenschap en op voorwaarde dat deze belangen zwaarder wegen dan die van de betrokken persoon."

Verantwoording

Het algemeen finaliteitsbeginsel dat in artikel 6 wordt aangehaald, moet aangevuld worden in verband met de mededeling. Het volstaat op dit vlak immers niet dat men rekening houdt met het doel van de verwerking waarvan de gegevens worden medegedeeld, men moet eveneens rekening houden met de doelstellingen die worden nagestreefd met de bewerking waarvoor de mededeling geschiedt. In voorkomend geval, bij gebrek aan een wet die de grondslag voor een dergelijke mededeling biedt of bij gebrek aan toestemming door de betrokken persoon, dient een evenwicht tot stand te worden gebracht tussen de belangen gesteund op die doelstellingen en het belang van het individu waarover de gegevens worden verstrekt.

De mededeling van gegevens van persoonlijke aard door een orgaan dat behoort tot de privé-sector is in de volgende gevallen toegelaten :

- a) er is toestemming van de betrokkene;
- b) de mededeling is vereist omwille van de doelstellingen van de overeenkomst of van de quasi-contractuele vertrouwensrelatie met de betrokken persoon;
- c) de mededeling is nodig voor de vrijwaring van de wettige belangen van het orgaan dat de gegevens ontvangt of doorgeeft, van een derde of van de gemeenschap, op voorwaarde dat deze belangen zwaarder wegen dan de wettige belangen van de betrokken persoon;
- d) het gaat om de uitvoering van wettelijke verplichtingen.

ARTIKEL 6

Het 2de lid vervangen door de volgende bepaling :

"Wanneer de doeleinden bedoeld in het 1ste lid krachtens de wet worden vastgesteld, brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of het bevoegde toezichtscomité vooraf advies uit."

Verantwoording

De Commissie vraagt zich af of het niet-aanvaarden van haar amendement niet berust op een loutere vergetelheid.

ARTIKEL 7

Het laatste lid vervangen door de volgende bepaling :

"Voor de krachtens de wet vastgestelde afwijking, bedoeld in het vierde lid, brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of het bevoegde toezichtscomité vooraf advies uit."

Verantwoording

Zie verantwoording bij het amendement op artikel 6.

ARTIKEL 9

1. In hoofdorde:

Artikel 9 vervangen door de volgende tekst :

"§ 1. Wanneer een persoon voor het eerst in een bestand wordt opgenomen, dan wordt hij daarvan onmiddellijk op de hoogte gesteld.

Deze informatie bevat de gegevens die in artikel 4, § 1 worden opgesomd;

De Koning kan op advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bepaalde categorieën verwerkingen van gegevens vrijstellen van de toepassing van deze paragraaf of voorschrijven dat ze door een procedure van collectieve informatieverstrekking daarmee in overeenstemming kunnen zijn, zulks onder de voorwaarden en op de wijze die Hij bepaalt."

"§ 2. De bepalingen van § 1 zijn niet van toepassing in de volgende gevallen :

- 1E Artikel 4, §1 is toegepast;
- 2E De verwerking kadert in een contractuele relatie tussen de betrokken persoon en de houder van het bestand;
- 3E De verwerking kadert in een relatie tussen de betrokken persoon en de houder van het bestand, geregeld door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

De Koning kan op advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalde categorieën verwerkingen van gegevens vermeld in 2E en 3E onderwerpen aan de voorwaarden vervat in § 1."

Verantwoording

De invoeging van het laatste lid van § 2 is bedoeld om te komen tot een soepelere aanpak van het beginsel van de vrijstelling van artikel 9, op grond van de kennis of tenminste de veronderstelde kennis van de geregistreerde persoon of van het bestaan van een op hem betrekking hebbende registratie. Gezien de eindeloze reeks situaties waarop § 2 van toepassing is, zowel in de privé-sector als in de openbare sector, verdient het ongetwijfeld de voorkeur uit te gaan van het beginsel van de vrijstelling, rekening houdend met de economische overwegingen die de kosten van een kennisgeving uit eigen beweging met zich brengen, zonder dat dit beginsel echter slaat op toestanden waarin de kennis of de veronderstelling van de kennis door de burger veel minder vanzelfsprekend is. In deze uitzonderlijke gevallen zouden alle modaliteiten voorzien in § 1

toegankelijk moeten zijn om deze plicht tot informatieverstrekking te vervullen, zij het een collectieve informatieverstrekking.

Bijkomende verantwoording

De Kamer haalt zelf aan : "De Minister heeft zich ter zake nog niet uitgesproken" (Antwoord op het advies van de Commissie p. 105).

2. In ondergeschikte orde:

In het laatste lid de woorden "bepaalde categorieën van verwerking vrijstellen van de toepassing van deze paragraaf" vervangen door "bepaalde categorieën van verwerking vrijstellen van de verplichting tot kennisgeving".

Verantwoording

Deze louter formele aanpassing verduidelijkt de bedoeling van de wetgever.

ARTIKEL 12

Een 2de lid aan § 2 toevoegen, met de volgende tekst :

"Zodra het verzoek is ingediend, geeft de houder van het bestand aan dat dit duidelijk ongegrond is of houdt hij het gegeven tegen zolang er geen gevolg aan gegeven is."

Verantwoording

Het oplossen van een betwisting kan lang duren (vooral wanneer het huidige ontwerp, waarin een wachttijd van 45 dagen wordt voorzien (art. 14 § 5) alvorens kan worden overgegaan tot de gerechtelijke behandeling van de zaak, niet wordt gewijzigd).

De Commissie is van oordeel dat tijdens deze termijn ofwel de omstreden gegevens moeten worden geblokkeerd, ofwel dat erbij wordt vermeld dat ze omstreden zijn zodat de betrokkene niet nog meer schade oploopt door de onjuiste, foutieve of irrelevante vermelding betreffende zijn persoon.

Het betreft volgens de tekst van het amendement van de Commissie wel degelijk een alternatieve verplichting die aan de houder van het bestand wordt opgelegd en niet een mogelijkheid.

ARTIKEL 14

§ 5 schrappen.

Verantwoording

In sommige gevallen berokkent het wachten op de verwerping van de aanvraag door de houder van het bestand of de termijn van 45 dagen aan de betrokkene een onherstelbare schade. De Commissie meent dat er een tegenstrijdigheid bestaat tussen de motivering van de regering om aan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, zetelend zoals in kortgeding, nieuwe bevoegdheden toe te kennen, en de druk op de rechtzoekende om slechts na 45 dagen (en niet na 60 dagen, gelet de wijziging aangebracht in de tekst door de Kamer goedgekeurd) deze versnelde procedure op gang te brengen.

Bijkomende verantwoording

De vrees die de Commissie uitsprak is in ieder geval reeel vooral in de veronderstelling dat de houder van het bestand, wanneer hij zijn verplichtingen niet is nagekomen wat betreft het verzamelen, de voorafgaandelijke kennisgeving of de bekendmaking, hij de betrokkenen voor de vraag stelt tot wie deze zich moet wenden. In dergelijk geval moet een onmiddellijk beroep op het Gerecht erkend worden.

ARTIKEL 17

In § 3 een 3E bis invoegen, luidend als volgt :

"In geval de houder van het bestand of de bewerker een rechtspersoon of een instelling zonder rechtspersoonlijkheid is, de verantwoordelijke natuurlijke persoon, functie of dienst."

Verantwoording

Deze specificatie laat toe aan de geregistreeerde personen en andere instanties, zoals bv. de Commissie, te weten tot wie zich te richten in een omgeving die zich dikwijls kenmerkt door ingewikkelde organisatiestructuren. Indien de structuur van de rechtspersoon op zodanige wijze opgebouwd kan worden "dat geen enkele natuurlijke persoon in het bijzonder belast is met een bepaalde verwerking of dat de verwerking geschiedt door een geheel van personen" (Antwoord op het advies van de Commissie p. 100), ontbreekt een noodzakelijke transparantie die een vlot en direct contact voor de burger mogelijk moet maken in zijn relatie met de persoon, verantwoordelijk voor het doel van de verwerking, de eerbiediging van de wettelijke beginselen of nog de technische en organisatorische maatregelen inzake veiligheid van de gegevens. Dit is bv. bijzonder nuttig bij het uitoefenen van het recht op toegang van de geregistreeerde persoon of andere vormen van controle.

ARTIKEL 31

In § 3 de volgende wijzigingen aanbrengen in de Nederlandse tekst :

- 1E in de derde zin de woorden "Zo geen minnelijke schikking tussen de partijen wordt bereikt" vervangen door de woorden "Zo een minnelijke schikking tussen de partijen wordt bereikt";
- 2E in de vierde zin de woorden "Zo een minnelijke schikking wordt bereikt" vervangen door de woorden "Zo geen minnelijke schikking wordt bereikt".

Verantwoording

Rechtzetting van een louter materiële vergissing.

ARTIKEL 32

Na het 1ste lid de leden 2, 3 en 4 invoegen waarvan de tekst als volgt luidt :

"De Commissie of haar leden, eventueel bijgestaan door deskundigen, hebben in dit geval, onder dezelfde voorwaarden, de bevoegdheden om onderzoeken te doen die zijn toegekend aan de ambtenaren belast met de opsporing en de vaststelling van inbreuken op deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen.

Ze kunnen onder meer mededeling eisen van alle documenten die hen bij hun onderzoek van nut kunnen zijn.

Ze hebben tevens toegang tot alle plaatsen waarvan ze redelijkerwijze kunnen vermoeden dat er werkzaamheden worden verricht die in verband staan met de toepassing van deze wet".

Verantwoording

Om haar onderzoekstaken te kunnen vervullen of voor de uitoefening van haar evocatierecht bedoeld in de artikelen 44, 5de lid van de wet van 15.01.1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en 72, § 5, 5de lid van de wet van 12.06.1991 op het consumentenkrediet, moet de Commissie dezelfde bevoegdheden en plichten hebben als deze die werden toegekend aan de leden van de Toezichtscomités opgericht door bovenvermelde wetten. Dit verklaart waarom in dit amendement de woorden van artikel 47 van bovenvermelde wet van 15.01.1990 en van artikel 72, par. 8 van bovenvermelde wet van 12.06.1991 eenvoudig worden overgenomen.

Bij de bespreking in de Kamercommissie heeft de Minister van Justitie zijn goedkeuring aan dit voorstel gehecht (verslag Mevr. Merckx - Van Goey, Parl. St., Kamer, B.Z. 1991-92, nr 413-12 p.65). Deze niet opname komt als een vergetelheid over.

De secretaris

De voorzitter

J. PAUL

P. THOMAS